

SUUSAHÜPETE JA KAHEVÕISTLUSE ÕPPEKAVA

Treener I aste (tasemekoolitus 60 tundi, sellest 30 tundi erialakoolitust suusahüpetes ja kahevõistluses)

Eesmärk: anda treenerile/juhendajale algteadmised tööks noorte suusahüppajate-kahevõistlejate treeningrühmaga

Koolituse temaatika:

- 1. Suusahüpete ja kahevõistluse alade iseloomustus, ajalugu ning korraldus** 2L
Suusahüpete-kahevõistluse ajalugu, ala areng ning muutused treening- ja võistlus-süsteemis, Rahvusvaheline Suusaliit FIS, Eesti Suusaliit, võistlusmäärused
- 2. Treeningtingimused ning ohutuse tagamine treeningutel ja võistlustel** 4 L/S
Suusahüppemägede klassifikatsioon ning nende ehitus, mägede korrashoid ning nõuded, tehiskattega mägede eripära, murdmaasuusatamise rajad, neile esitatavad nõuded, ilmastikuolud ning nende arvestamine nii treeningutel kui võistlustel
- 3. Suusahüpete ning murdmaasuusatamise varustus, selle valik ja hooldus** 4 L/S
Hüppesuuskade ehitus, saapad ning nende kinnitussüsteemid, nõuded riietusele ja muule lisavarustusele (kiiver, prillid, kindad), murdmaasuusatamise varustus, selle vastavus võistlusmäärustele, suuskade hooldus ja määrimine
- 4. Treeningu üldpõhimõtted, spetsiifika suusahüpetes ja kahevõistluses** 4 L
(regulaarsus, koormuste kasv, taastumine, rütmitus, ala spetsiifilisus, individuaalsus, treeningvahendid ja treeningmeetodid)
- 5. Suusahüpete ning murdmaasuusatamise alade tehnika alused** 4 L/S
Suusahüpete tehnika üldpõhimõtted, hüppe eri faasid ning tehnika õpetamise ja hindaamise alused
Murdmaasuusatamise eri sõiduviiside, laskumisasendite ning pöörete tehnika ning selle õpetamise metoodika
- 6. Üldkehaline ja erialane ettevalmistus suusahüpetes ja kahevõistluses** 2 L
Treeningvahendid: erialased-, üldkehalised-, juurdeviivad-, arendavad- ja võistlus-harjutused, nende kasutamine sportlase eri omaduste arendamisel
- 7. Noorte kehaliste võimete ealine areng ning selle arvestamine treeningtöös** 2 L
Lapse kasv ja kaal, närvisüsteemi areng, luustiku ja lihastiku areng, hingamissüsteem, bioloogiline küpsemine ja vanus.
Oskuste, jõu, kiiruse, vastupidavuse, painduvuse ja koordineerimise arendamine.
- 8. Noorte kehaliste võimete mõõtmise testid suusahüpetes-kahevõistluses** 4 L/S
Üldkehalise ettevalmistuse taseme määramine (jõu-, kiiruse-, vastupidavuse-, painduvuse ning reaktsiooni mõõtmine)
Tehnilise ettevalmistuse testid suusahüpetes ja murdmaasuusatamises
- 9. Valmistumine võistlusteks suusahüpetes ja kahevõistluses** 2 L
Pikaaegne ja vahetu ettevalmistus, taktikaline ja psühholoogiline valmistumine
- 10. Suusahüpete-kahevõistluse treeningtöö planeerimise alused** 2 L
Treeningu tsüklilisus (mikro-, makro- ja mesotsükli), aastaringne perioodilisus (ettevalmistav-, võistlus- ja üleminekuperiood), nädala tsükkel

Treener II aste (tasemekoolitus 100 tundi, sellest 50 tundi erialakoolitust suusahüpetes ja kahevõistluses)

Eesmärk: anda treenerile/juhendajale süvendatud teadmisi suusahüpete-kahevõistluse õppe-treeningtöö juhtimiseks ja korraldamiseks

Koolituse temaatika:

1. Treeningu planeerimise alused	6 L
Treeningtsükli planeerimine (kaugema eesmärgi plaan, aastaringne plaan ja treeningetapid, nädala tsükkel).	
Alade treeningu omavaheline sobitamine ja vahekord	
2. Suusahüppajate ja kahevõistlejate kehaliste võimete arendamine	4 L
Üldkehaline ettevalmistus, sellega arendatavad omadused (jõud, vastupidavus, kiirus).	
Erialane kehaline ettevalmistus suusahüpetes ja murdmaasuusatamises.	
Erialaste oskuste treenimise vahendid	
3. Treeningmeetodid suusahüpete ja murdmaasuusatamise treeningus	6 L/S
Ühtlustreening, kordustreening, intervalltreening, nende kasutamine eri treeningu etappidel.	
Jõu ja kiiruse arendamine suusahüpetes.	
Vastupidavuse ning kiiruse arendamine murdmaasuusatamises	
4. Alade tehnika ning selle analüüs	8 L/S
Suusahüpe tehnika üldpõhimõtted, hoovõtu, äratõuke, õhulennu ja maandumise tehnika ning selle analüüs. Videotehnika kasutamine hüppe analüüsimisel.	
Murdmaasuusatamise uisusammsõiduviisi tehnika põhialused, uisusammu erinevate variantide (ühesammuline, kahesammuline ja kepitõuketa) tehnika.	
Laskumisasendite ning pöörete tehnika. Nende kasutamine erinevates tingimustes.	
5. Psühholoogiline ettevalmistus ning selle kasutamine suusahüpete ja kahevõistluse treeningus	6 L/S
Motivatsioon, stress, kujutlusvõime, lõõgastumine, ideomotoorne treening.	
Valmistumine võistluseks, tegutsemine võistlusolukorras, taktika ja selle õppimine	
6. Suusahüpete ja kahevõistluse võistlustegevuse analüüs ning võistlustulemust määravad tegurid	4 L/S
Suusahüpete võistlus, erinevad vormid, hüppamine eri suurusega mägedel, individuaalne ja võistkonnavõistlus, tulemuste arvestamine.	
Murdmaasuusatamine kahevõistluses, erinevad distantsid, võistlusvormid, lõpptulemuse määramine kahevõistluses	
7. Suusahüpete ning murdmaasuusatamise varustus ning selle hooldus	4 L/S
Hüppesuusakade ehitus, vastavus määrustele, sidemete paigaldus, suusapõhjade ettevalmistus, nende hooldus võistluste ajal ning transportimisel. Hüppekombinesoonid, nende valik, ehitus, vastavus määrustele.	
Murdmaasuusakade valik sõltuvalt ilmastiku- ja lumeoludest ning raja profiilist, suusapõhjade hooldus ning libisemine. Suusakepid, nende pikkuse sobivus.	
Muu vajalik varustus (kaitsekiiver, -prillid, kindad, jalanõud jm.)	
8. Suusahüppajate ja kahevõistlejate funktsionaalne seisund ning selle hindamine	6 L/S
Üldkehaliste võimete ning näitajate seisundi määramine (antropomeetria, jõu, kiiruse, vastupidavuse, painduvuse ja osavuse määramise testid).	
Erialase tehnika mõõtmise testid. Psühholoogilise ettevalmistuse testid	
9. Tervisliku seisundi jälgimine, taastumine treeningprotsessis	4 L
Tervise mõiste, selle eripära sportlastel, selle hindamine. Treeningkoormuste ja taastumise jälgimine. Ületreening ning seda põhjustavad tegurid	
10. Valmistumine võistlusteks suusahüpetes ja kahevõistluseks	2 L

Treener III aste (tasemekoolitus 140 tundi, sellest 70 tundi erialakoolitust suusahüpetes ja kahevõistluses)

Eesmärk: anda treenerile/juhendajale süvendatud erialaseid teadmisi suusahüpete-kahevõistluse treeningu juhtimises

Koolituse temaatika:

- 1. Suusahüpete ja kahevõistlejate treeningprotsessi pikaajaline planeerimine** 6 L
Lähema ja kaugema perspektiivi eesmärkide püstitamine.
Eri treeningtsükli planeerimine ja ülesehitus mikro-, makro- ja mesotsüklikes.
Aastaringse treeningplaani koostamine.
- 2. Treeningu rütmilisus ning selle arvestamine eri ettevalmistuse etappidel** 6 L
Koormuste ning treeningute vaheldus nädalases treeningus. Ettevalmistava-, põhi-, võistlusperioodi ning üleminekuetapi planeerimine aastaringses treeningus.
Intensiivsus ja mahud eri treeningetappidel.
- 3. Erinevad treeningvahendid, nende kasutamine suusahüpete ja kahevõistluse treeningus** 8 L/S
Kiiruse, jõu ja kiirusliku jõu arendamine suusahüpete treeningus. Spetsiaalsed harjutused nende omaduste arendamiseks.
Vastupidavuse ning kiiruse arendamine murdmaasuusatamise treeningus.
- 4. Funktsionaalse seisundi uuringud ning nende kasutamine treeningute juhtimisel** 8 L/S
Sportlaste funktsionaalse seisundi regulaarne mõõtmine laboratoorsetes tingimustes.
Saadud testide tulemuste arvestamine individuaalse treeningprotsessi planeerimisel.
Igapäevase seisundi jälgimine ning mõõtmine treeneri poolt, selle arvestamine ületreeningu ennetamiseks.
- 5. Suusahüpete tehnika ning selle analüüs** 6 L/S
Suusahüppe eri faaside tehnika põhiprintsiibid, selle jälgimine, mõõtmine ning analüüs kaasaegse video- ja arvutustehnika abil. Tehnikavigade individuaalne korrigeerimine
- 6. Murdmaasuusatamise uisusammtehnika ning selle analüüs** 6 L/S
Uisusammsõiduviisi tehnika põhiprintsiibid, eri variantide kasutamine erinevates tingimustes.
Laskumisasendite, pöörete ja pidurdusviiside tehnika, selle õppimine ja kasutamine Võistlussituatsioonides. Murdmaasuusatamise tehnika analüüs video- ja arvutustehnika abil.
- 7. Suusahüppajate ja kahevõistlejate tervisliku seisundi hindamine ning selle arvestamine treeningprotsessi juhtimisel** 4 L
Tervise mõiste ning tervisliku seisundi jälgimine treeningprotsessis. Haiguste ennetamise profülaktika. Individuaalsed iseärasused ning nende arvestamine.
- 8. Suusahüppajate ja kahevõistlejate toitumine treeningutel ning võistlustel** 4 L
Toitumise põhialused. Valkude, süsivesikute ja rasvade ning mineraalainete ja vitamiinide põhiomadused, nende vajalikud kogused ning vahekorrad eri treeningetappidel.
Toitumise eripära võistluseks valmistumisel ning võistluste ajal.
- 9. Hüppe- ning murdmaasuuskade hooldus** 6 L/S
Suuskade valik erinevate ilmastiku-, lume- ning radade puhul. Uute suuskade ettevalmistus.
Suusa libisemispindade materjalid, nende hooldus ja määrimine erinevate lumeolude puhul.
- 10. Treening- ning võistluspaigad suusahüpetes ja murdmaasuusatamises** 6 L/S
Suusahüppemägede klassifikatsioon, hüppemägede ehitus, selle eri osadele esitatavad ohutus- ja turvanõuded, mägede ettevalmistus ja hooldus.
Murdmaasuusatamise radade parameetrid, nende ettevalmistus, vastavus ohutus- ja turvanõuetele

- 11. Erinevad võistlusalad suusahüpetes ja kahevõistluses, nende eripära** 4 L
Suusahüpped suurtel ja lennumägedel. Individuaalvõistlus ning meeskondlik võistlus, mitmepäevased võistlused (turneed). Kahevõistluse tavavõistlus, sprint ja meeskonnavõistlus.
- 12. Treeningtingimuste materiaalne tagamine, töö toetajate ja sponsoritega.** 6 L/S
Eelarve koostamine individuaalsele võistlejale ja klubimeeskonnale. Kulude ja tulude arvestamine. Lepingud sponsoritega. Reklaam ja meedia.